Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΩΝ Φ. ΚΕΝΝΕΝΤΥ

Ὑπογράφεται ἡ συμφωνία διακοπῆς πυρηνικῶν δοκιμῶν

ΑΦΗΓΗΜΑ ΓΡΑΦΟΜΕΝΟΝ ΕΙΔΙΚΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑΝ,,

89ον

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ τοῦ Νικήτα Κροῦστσεφ ἐπὶ τῆς συμφωνίας Ἀνατολῆς — Δύσεως:

«Θὰ ἀπέβαινε πολὺ χρήσιμον νὰ ἐπιλυθῆ, ἐπίσης καὶ ἕτερον πρόβλημα, ὡς ὁ περιορισμὸς εἰς ὡρισμένα ἐπίπεδα τῶν στρατιωτικῶν προϋπολογισμῶν καὶ εἶναι πλέον προτιμητέα ἡ μείωσις τούτων. Μία τοιαύτη ἀπόφασις θὰ ἐτύγχανεν ἀναμφιβόλως τῆς ἀπολύτου ἐγκρίσεως ἑκατομμυρίων ἀτόμων εἰς ὅλας τὰς χώρας. Νομίζω ὅτι θὰ εἶναι χρήσιμον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πρότασίν μας τοῦ 1958, ἤτοι νὰ λάβωμεν μέτρα διὰ τὴν ἀποφυγὴν αἰφνιδίας ἐπιθέσεως. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν πρὸς τοῦτο;

»Πρωτίστως, νὰ καταστήσωμεν ἀδύνατον τὴν μυστικὴν συγκέντρασιν μεγάλων στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἄνευ τῆς ὁποίας καθίσταται ἀπραγματοποίητος οἱαδήποτε ἐπίθεσις. Πρὸς τοῦτο θεωροῦμεν σκόπιμον τὴν ἵδρυσιν εἰς ὡρισμένας περιοχὰς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ὡς καὶ εἰς ἄλλας χώρας, σταθμῶν ἐλέγχου τηλησίων τῶν ἀερολιμένων, σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, ὁδικῶν ἀξόνων καὶ μεγάλων λιμένων. Φυσικά, τοῦτο πρέπει νὰ πραγματοποιηθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀμοιβαιότητος. Αὐτὸ τοῦτο τὸ μέτρον, οὐδόλως ἐγγυᾶται τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης, ἀλλ' ἀποτελεῖ βῆμα πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ κινδύνου αἰφνιδίας ἐπιθέσεως.

»Εἴμεθα, ἐπίσης, ἕτοιμοι νὰ διαπραγματευθῶμεν μετὰ τῆς Δύσεως τὴν ἐπίτευξιν συμφωνίας διὰ τῆς ὁποίας αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις θὰ διατηροῦν ἀντιπροσώπους των εἰς τὰ σοβιετικὰ στρατόπεδα τὰ ἐγκατεστημένα εἰς Ἀνατολικὴν Γερμανίαν καὶ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τοὺς ἀντιπροσώπους μας εἰς τὰ εὑρισκόμενα εἰς Δυτικὴν Γερμανίαν στρατεύματα.

»Συμφωνοῦμεν, ἐπίσης, νὰ διαπραγματευθῶμεν τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ξένων δυνάμεων τῶν εὑρισκομένων εἰς ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν Γερμανίαν καὶ ἐὰν ἐπιτευχθῆ συμφωνία ἐφ'ὅλων αὐτῶν τῶν θεμάτων, θὰ ἐπιτελεσθῆ μέγα βῆμα διὰ τὴν ὕφεσιν τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξάλειψις τοῦ ψυχροῦ πολέμου ἀποτελεῖ ζωτικωτάτην προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ κυριωτέρου προβλήματος, ἤτοι τοῦ γενικοῦ, καὶ ὁλοκληρωτικοῦ ἀφοπλισμοῦ».

Ὁ Κροῦστσεφ διεκήρυξεν ὅτι ἡ πυρηνικὸς πόλεμος δυνατὸν νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς σωρὸ ἐρειπίων καὶ πτωμάτων. Καὶ θὰ εἶναι τέτοια ἡ ἑπαύριον ἑνὸς πολέμου, ὥστε οἱ ἐπιζήσαντες νὰ φθονοῦν τοὺς νενεκρωμένους...

Ἦταν μιὰ νύξις γιὰ τὴν Κινεζικὴ πολιτικὴ κατὰ τῆς «εἰρηνικῆς συνυπάρξεως»» τῶν δύο κομμάτων. Ὁ Κροῦστσεφ, ἐν συνεχείᾳ, κατηγόρησε ἀνοικτὰ τοὺς Κινέζους, ὡς προσπαθοῦντας ν' ἀναβιώσουν τὴν προσωπολατρεία τοῦ Στάλιν. Ἀνέφερε χαρακτηριστικῶς ὅτι εἶχε λάβει ἐπιστολὰς ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐξέφραζον τὰς εὐχαριστίας των διότι κατέστρεψε τὴν μνήμην τοῦ Στάλιν. Ἀνέφερε μάλιστα ἐπιστολὴν ἑνὸς ἐργάτου ὁ ὁποῖος ἔγραφεν ὅτι ἐὰν ὁ Στάλιν ἀπέθνησκεν κατὰ δέκα ἔτη ἐνωρίτερον, θὰ εἴμεθα τώρα πολὺ καλύτερον».

—Ὡρισμένοι ἐπιθυμοῦν, ἐτόνισεν ὁ Κροῦστσεφ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους κατὰ τοὺς ὁποίους ἕνας ἐργάτης μεταβαίνων εἰς τὴν ἐργασίαν του δὲν ἐγνώριζεν ἐὰν θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του. Συλλαμβάνομεν ἀνθρώπους καὶ θὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ συλλαμβάνωμεν αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι ἔχουν διαπράξει σοβαρὸν ἀδίκημα καὶ καταδικάζονται ἀπὸ τοὺς νόμους μας.

Ἐπανέλαβεν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἀγαπημένην του σύγκρισιν ὅπου ὁ Στάλιν παρομοιάζεται μὲ ἄνθρωπον τοῦ πυροβολικοῦ ὁ ὁποῖος βάλλει κατὰ τῶν ἰδικῶν του γραμμῶν. Ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐπευφημιῶν ἀνέκραξεν «ἕνας μαῦρος σκύλος δὲν δύναται νὰ λευκανθῆ».

Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κροῦστσεφ, παρετηρήθη τρόποδος στὶς συνομιλίες τῆς τριμεροῦς διασκέψεως. Οἱ Ρῶσοι προσεπάθησαν νὰ στρέψουν τὴν διάσκεψη σὲ εὐρύτερα θέματα, τὰ ὁποῖα διετυπώθησαν στὸν λόγο τοῦ Σοβιετικοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀλλὰ ὅταν οἱ Δυτικοὶ ἔδειξαν ὅτι ἔπρεπε νὰ περιορισθοῦν μόνον στὸ θέμα τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν, δὲν βρῆκαν ἀντίδραση.

Τὴν Κυριακὴ 21 Ἰουλίου ἔγιναν στὸ μεγάλο στάδιο τῆς Μόσχας ρωσο—ἀμερικανικοὶ ἀγῶνες στίβου. Ὁ Κροῦστσεφ παρέστη καὶ σ' ἕνα διάλειμμα ἐκάλεσε τὸν ἀμερικανὸ ὑφυπουργὸ Χάρριμαν στὸ θεωρεῖο του. Μπορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι ἐκεῖ ἐκρίθη ἡ συμφωνία. Δὲν ἔμεναν παρὰ τυπικά, φραστικὰ ζητήματα νὰ τακτοποιηθοῦν. Τὴν 27ην Ἰουλίου ὁ πρόεδρος Κέννεντυ ἔστελλε στὴ Μόσχα τὸν ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν Ντὴν Ρὰσκ γιὰ νὰ μονογράψῃ τὴν συμφωνία καὶ λίγες ἡμέρες ἀργότερα ἔγραψε στὸν Σοβιετικὸ πρωθυπουργό: «Τώρα μποροῦμε νὰ προχωρήσουμε μακρύτερα».

Σ' ὅλον τὸν κόσμο ξαπλώθηκε ἡ χαρά. Ὅλες οἱ καρδιὲς κτύπησαν δυνατά. Εἶχε γίνει ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὴν χαλάρωση τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως. Πρὸς τὴν εἰρήνη. Καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὸν πόλεμο...

Ὁ πρόεδρος Κέννεντυ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστάς, ἀπὸ ἐτῶν διακηρύσσων τὴν ἀνάγκην αὐτῆς τῆς συμφωνίας ὡς βήματος πρὸς μιὰ καλύτερη συνεννόηση τῶν δύο κόσμων, γιὰ μία εἰρηνικὴ ἄμιλλα μεταξύ των, πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ἀπὸ τὴν στιγμή, ποὺ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν ἔγινε πραγματικότης, τὸ ὄνομα τοῦ Τζὼν Κέννεντυ ἐφέρετο μὲ θαυμασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη στὰ χείλη ἑκατομμυρίων ἁπλῶν ἀνθρώπων σὲ κάθε γωνία τῆς Γῆς. Ὑπῆρξε τὸ ἀριστούργημα τῆς ζωῆς του, τὸ μεγάλο του κληροδότημα στὸν κόσμο...

Ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἄρχισαν τὰ κράτη νὰ προσχωροῦν στὴν συμφωνία. Τὰ πιὸ πολλὰ δὲν εἶχαν τὴν δυνατότητα νὰ προκαλέσουν πυρηνικὰς δοκιμάς. Ἀλλὰ ἡ συμμετοχή των στὴν συμφωνία εἶχε ὑψηλὴ συμβολικὴ ἀξία.

Ἐξ ἄλλου ἀπετέλεσε τὴν εὐκαιρία ν' ἀκουσθοῦν ἀπὸ μικρὲς χῶρες μεγάλες ἀλήθειες. Ὅταν ὑπέγραφε τὴν συνθήκη προσχωρήσεως ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Γκάνα εἶπε:

—Ἡ συμφωνία δὲν ἱκανοποιεῖ τὰς προσδοκίας τῆς ἀνθρωπότητος γιὰ τὴν ἐξάλειψητῶν πυρηνικῶν ὅπλων. Ὅμως εἶναι ἕνα σημαντικὸ ἀρχικὸ βῆμα. Μπορεῖ νὰ ὁδηγήσῃ σὲ ἄλλες διαπραγματεύσες μεγαλυτέρας σημασίας. Πρέπει αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις νὰ ἐπιλύσουν εἰρηνικὰ ὅλας τὰς διαφοράς των καὶν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ εἰρήνη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γενικῆς ρευστοποιήσεως τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶτῆς ἀποικιοκρατίας εἰς ὅλας τὰς μορφάς αὐτῶν,εἰς ὅλατὰ μέρη τῆς Γῆς. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ συνθήκη θὰ ἀποτελέση τὴν ἀπαρχὴν νέας ἐποχῆς διὰ τὸν κόσμον κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀφθονία θὰ λάβῃ τὴν θέσιν τῆς πενίας, τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως θὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐξάρτησινκαὶ τὴν καταπίεσιν ἐνῶ ἡ συνύπαρξις καὶ ἡ ἁρμονία θὰ καταλάβουν τὴν θέσιν τῆς ἀδιαλλαξίας καὶ τοῦ μίσους.

Στὸ ἀνάκτορον Σπυριδόνα τῆς Μόσχας προσῆλθαν τὴν 8ην Αὐγούστου οἱ πρεσβευταὶ πολλῶν χωρῶν, δὰ νὰ προσυπογράψουν τὴν συνθήκην περὶ μερικῆς ἀπαγορεύσεως τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν. Πρώτη ὑπέγραψεν ἡ Βραζιλία καὶ ἀκολούθως ἡ Δανία, τὰ Ἀφγανιστάν, ἡ Νορβηγία, ἡ Ἀργεντινή, ἡ Χιλή, ἡ Ὁλλανδία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἰρλανδία καὶ τὸ Σουδάν.

Ἐκπρόσωποι ἄλλων χωρῶν ὑπέγραψαν παραλλήλως στὸ Λονδῖνο καὶ στὴν Οὐάσιγκτων. Συγκινητικὴ ἐξόχως ἦταν ἡ σκηνή, ὅταν ὑπέγραφε τὴν συνθήκη ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἰαπωνίας, τῆς μόνης χώρας ποὺ ἐγνώρισε τὸν πυρηνικὸ ὄλεθρο... Ἡ ὑπογραφή της ἐτίθετο 18 χρόνια μετὰ τὴν συνθηκολόγηση, ποὺ ἔγινε ἀκριβῶς ἔπειτα ἀπὸ δύο ἀτομικὲς βόμβες... Ὁ Ἰάπων ἐκπρόσωπος Τακεοῦτσι ἐδήλωσε, ὅτι ἡ χώρα του ἀγωνίσθηκε ὅλως ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν ἀπαγόρευση τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν καὶ θὰ ἐξακολουθήση τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν πλήρη καταστροφὴ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων, γιατὶ ξέρει...

Ἐξ ἄλλου, ὁ Ἰάπων πρεσβευτὴς Γιαμάντα ἐδήλωσε:

—Ἡ Ἰαπωνία εἶναι ἡ μόνη χώρα ἡ ὁποία ἐδοκιμάσθη ἀπὸ τὸν ὄλεθρον τῆς καταστροφῆς διὰ πυρηνικῶν ὅπλων. Ἡ ἀνθρωπίνη αὐτὴ τραγωδία οὐδέποτε πρέπει νὰ σημειωθῆ ἐκ νέου εἰς τὸν πλανήτην μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰλικρινὴς φωνὴ τοῦ Ἰαπωνικοῦ λαοῦ. Ἡ συνθήκη ἐπιτρέπει τὰς ὑπογείους πυρηνικὰς δοκιμὰς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἱκανοποιεῖ πλήρως τὸν λαὸν τῆς Ἰαπωνίας. Πάντως, ἀποδίδοντες μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν συνθήκην ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν ὁλοσχερῆ ἀπαγόρευσν τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑποστηρίξωμεν αὐτὴν καὶ τελικῶς νὰ τὴν προσυπογράψωμεν.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

1967: ΕΝΑΡΞΙΣ ΔΙΑΤΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΔΑΠΑΝΗ 68 ΕΚΑΤΟΜΜ. ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ

ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ. Αἱ γνώσεις μας, ὡς πρὸς τὰ περιστατικὰ εἰς τὸν κόσμον, ὡς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης, εἴτε ὡς πρὸς τὴν πιθανὴν ζωὴν ἄλλων πλανητῶν, καθίστανται κατ' ἔτος βασικώτεραι καὶ ἐκτείνονται περισσότερον. Τί γνωρίζομεν, ἀντιθέτως, ὡς πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλανήτου μας, τοῦ ὁποίου ἡ διάμετρος ἀνέρχεται εἰς 6130 χιλιόμετρα περίπου;

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπέτυχε μέχρι τοῦδε νὰ τρυπήσῃ τὸν φλοιὸν τῆς Γῆς, ἀποτελούμενον ἐκ διαφόρων ὀρυκτῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει πάχος 30 χιλιομέτρων περίπου, ὑπὸ τὸ στερεὸν ἔδαφος. Ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιχειρηθεῖσα βαρυτέδιάτρησις ἔφθασε εἰς βάθος 8 χιλιομέτρων.

Παρὰ τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Διάστημα, μερικοὶ γεωλόγοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιδίδονται μετὰ ζήλου εἰς τὰς ἀνακαλύψεις, δὲν ἀπεσπώνται ἐκ τῶν σχεδίων των. Τὰ βλέμματά των στρέφονται, ὡς καὶ πρότερον, πρὸς τὸ μεγάλο αἴνιγμα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Γῆς. Ἡ διάτρησις τοῦ φλοιοῦτῆς Γῆς, ἀνήκει ἐπίσης ὡς καὶ ἡ προσγείωσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν Σελήνην, εἰς τὰ παλαιότερα ὄνειρα τῆς ἐπιστήμης. Τώρα πιστεύεται ὅτι θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὀνείρου αὐτοῦ ἐκ τῶν δύο πλευρῶν.

Ἀνατρεπτικαὶ νέαι ἀπόψεις, ὡδήγησαν εἰς μίαν ριζοσπαστικὴν διόρθωσιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐντυπώσεών μας ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τῆς Γῆς. Ὁ προσφάτως ἀφιχθεὶς ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν Γερμανὸς γεωλόγος καὶ ἐρευνητὴς τοῦ βυθοῦ, ἡφηγητὴς Βέρνερ Σράϊερ, προέβη εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις εἰς τὸ Κίελον. Ὁ ἐπιστήμων ἔλαβε μέρος ἐπὶ μίαν τετραετίαν εἰς ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα νέου εἴδους πειράματα τὰ ὁποῖα διεξήχθησαν εἰς τὴν Ἀμερικήν.

Παλαιότερον ἐπιστεύετο ὅτι ὁ πυρὴν τῆς Γῆς ὁ ὁποῖος ἀρχίζει εἰς βάθος 2.900 χιλιομέτρων, ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς μετάλλου. Ἄνωθεν τοῦ μεταλλικοῦ τούτου πυρῆνος, ἐπιστεύετο ὅτι ὑπῆρχε ἓν στρῶμα ἐκ θειούχων καὶ ὀξειδίων, τὸ ὁποῖον ἔφθανε εἰς βάθος 1.000 χιλιομέτρων περίπου ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γῆς, κατόπιν δὲ ἓν στρῶμα ἐκ πυριτίου — σκωρίας (τὰ κατὰ τὴν τήξιν τῶν μεταλλευμάτων σχηματιζόμενα γαιώδη ὀξείδια)—τὸ ὁποῖον ἀπετέλει τὸν ἄνωθεν φλοιὸν τῆς Γῆς. Ἡ ἄποψις αὕτη ἀπεδείχθη ἐν τούτοις προσφάτως ὡς μὴ εὐσταθοῦσα. Ἀμερικανοὶ καὶ Γερμανοὶ ἐρευνηταὶ ἐπέτυχον τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ Γῆ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ψυχρανθῆ πέραν τῆς ὑγρᾶς καταστάσεως. Εἰς τὴν παλαιοτέραν θεωρίαν, δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ὑψηλαὶ πιέσεις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γῆς. Αἱ ἔρευναι τὰς ὁποίας διεξήγαγον ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικανοὶ καὶ Γερμανοί, ἀφοροῦσαν τὴν πειραματικὴν μίμησιν τῆς ἐξαιρετικῶς ὑψηλῆς ταύτης πιέσεως.

Ἐκ τῶν ἐργαστηριακῶν τούτων πειραμάτων προέκυψε ὅτι, ἡ αὐξανομένη πυκνότης πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κέντρου τῆς Γῆς, ἐπηρεάζεται κυρίως ἐκ μιᾶς «πυκνοτέρας συστάσεως τῶν ἀτόμων». Εἰς ἀκόμη βαθύτερα στρώματα ἀντιθέτως, πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν αὐτὸ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ὀνομασθῆ «ἀλλοίωσις τῶν ἀτόμων». Τὰ ἄτομα φαίνεται ὡς νὰ «πιέζουν» τοὺς φλοιοὺς ἠλεκτρονίων, εἰς τρόπον ὥστε, προσλαμβάνει ἡ ὕλη μεταλλικὰς ἰδιότητας χωρὶς νὰ εἶναι αὕτη χημικῶς ἓν μέταλλον. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γῆς συντελοῦνται λοιπὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα σημαντικαὶ μεταλλλαγαί. Ὅλαι αὐταὶ αἱ διαπιστώσεις εἶναι μεγάλης σημασίας διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Γῆς.

Τὸ δεύτερον σημαντικὸν γεγονὸς εἶναι τὸ ἐπιστημονικὸν σχέδιον, «Μαχόλε», εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζονται ἀπὸ κοινοῦ ἐρευνηταὶ καὶ εἰδικοὶ ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐκ Δυτικῆς Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ χρηματοδοτηθῆ ἐκ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐθνικοῦ ἐπιστημονικοῦ Ἱδρύματος. Πρόκειται περὶ τῆς μεγαλυτέρας μέχρι τοῦδε καὶ δαπανηροτέρας ἐρεύνης διατηρήσεως τοῦ φλοιοῦ τῆς Γῆς. Ἡ διατήρησις θὰ ἐπιχειρηθῆ ἐξ ἑνὸς εἰδικοῦ πλοίου τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι παρόμοιον πρὸς ὑποβρύχιον. Δεδομένου ὅτι ὁ φλοιὸς τῆς Γῆς, κάτωθεν τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης εἶναι πάχους μόνον ἓξ χιλιομέτρων περίπου, ἡ διάτρησις θὰ πρέπει νὰ ἐκτελεσθῆ μόνον εἰς βάθος 12 χιλιομέτρων περίπου. Τὸ σχέδιον προβλέπεται ὡς ἀκολούθως διὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη: Τὸ 1965, ναυπήγησις τοῦ εἰδικοῦ πλοίου, 1966 καθέλκυσις, δοκιμαστικὰ ταξίδια καὶ πρώτη δοκιμὴ διατρήσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς ὑποστάθμης (ἑνὸς σχετικῶς λεπτοῦ στρώματος εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσης). 1967, ἔναρξις τῆς διατρήσεως. 1969 δειγματοληψία τῶν πρώτων ὀρυκτῶν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς Γῆς. Τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης «Μαχόλε» ὑπολογίζεται εἰς 68 ἑκατομμύρια δολλάρια.

ΓΙΟΧΑΝ ΜΑΟΥΤΝΕΡ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μανώλη Πράτσικα «ΠΕΤΡΟΣ Νο 2»

Ἐκυκλοφόρησε τὸ καινούργιο βιβλίο τοῦ γνωστοῦ Πατρινοῦ λογοτέχνη Μανώλη Πράτσικα «Πέτρος Νο 2», ποὺ εἶναι μία συλλογὴ μικρῶν διηγημάτων.

Ἔπειτα ἀπὸ τὰ «11 Διηγήματα» τὸ «Πέτρος Νο 2» παρουσιάζει μία λογοτεχνικὴ ἐργασία περισσότερο ἐπιμελημένη στὸ ὕφος, στὴ γλῶσσα καὶ στὴν πρωτοτυπία τοῦ θέματος.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Συνταξιούχων ΤΕΒΕ συνελθὸν ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ προέδρου μας

ΓΑΒΡΙΗΛ ΒΑΤΙΔΗ

ἀπεφάσισεν: 1) Ὅπως σύσσωμον παρακολουθήση τὴν κηδείαν του. 2) Καταθέση στέφανον ἐκ φυσικῶν ἀνθέων καὶ 3) Νὰ δημοσιευθῆ τὸ παρὸν εἰς τὰς ἐφημερίδας «Ἡμέραν» καὶ «Νεολόγον».

Ὁ γραμματεὺς
Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ

Χρύσα

Η ΩΡΑΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

86ον

Πῆρε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα σφυρὶ καὶ τὸ κτύπησε συνθηματικὰ ἀπάνω στὴν χαλύβδινη πλευρὰ τοῦ ὑποβρυχίου.

Σὲ λίγο ἕνα τετράγωνο τεμάχιο ἀνοίχτηκε καὶ ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα βγῆκαν δυὸ ἀνθρωποι ντυμένοι μὲ σκάφανδρα παρόμοια μὲ τοῦ Μαρτίνο.

Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς προχώρησε ἔδωκε μιὰ τσάντα ἀδιάβροχη στὸ συνοδοιπόρο καὶ ἔπειτα γύρισε στὸ ὑποβρύχιο καὶ μαζὶ μὲ τὸ σύντροφό του ἐξηφανίσθησαν μέσα στὸ ἄνοιγμα ποὺ ξανάκλεισε.

Ὁ Μαρτίνο τρέχοντας σχεδὸν καὶ σφίγγοντας κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του τὴν πολύτιμη ἐκείνη τσάντα γύρισε πίσω.

Ξεντύθηκε μὲ βία τὸ σκάφανδρο καὶ μὲ γοργὸ βῆμα ἐπέστρεψε στὴν ἔπαυλι.

♣

Μέσα στὴν αἴθουσα ὅμως ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ βρισκόταν τώρα καὶ κάποιο ἄλλο πρόσωπο:

Ἦταν ἡ Καρολίνα.

Ὁ Μαρτίνο ἔδωκε τὴν τσάντα στὸν προσωπιδοφόρο— ποὺ ἔσπευσε νὰ ἐξαφανισθῆ πίσω ἀπὸ τὰ βαρειὰ παραπετάσματα ποὺ κρεμόντουσαν πίσω ἀπὸ τὴν ἔδρα — καὶ στράφηκε πρὸς τὴν Καρολίνα.

— Καλησπέρα Καρολίνα,τῆς εἶπε σφίγγοντας τὸ χέρι της μὲ ἐνθουσιασμό. Ἔχω καιρὸ νὰ σὲ δῶ.

— Ναί Μαρτίνο, τώρα τελευταῖα βλεπόμαστε ἀρκετὰ σπάνια.

— Καλαβαίνω ! Καμμιὰ σπουδαία δουλειά.

— Ἐπάνω κάτω ! εἶπε ἡ Καρολίνα χαμογελῶντας.

— Δηλαδή; ρώτησε ὁ Μαρτίνο.

— Κάποια ὑπόθεσις...

— Ἔχεις μυστικὰ ἀπὸ μένα Καρολίνα;

— Ἀκριβῶς ὄχι μυστικά ! Ἀλλὰ ἡ ὑπόθεσις ποὺ μὲ ἀπασχολεῖ δὲν εἶναι τόσο ἐνδιαφέρουσα ὥστε νὰ ἀξίζῃ νὰ τὴν ἀκούσῃς...

—Ἄ ἔτσι; εἶπε ὁ Μαρτίνο πειραγμένος κάπως.

— Ναί ! Πάντως ἀφοῦ βλέπω ὅτι σὲ ἐνδιαφέρουν πολὺ οἱ τελευταῖες μου ἐνέργειες, εἶπε ἡ Καρολίνα μὲ εἰρωνικὸ ὕφος, μάθε πὼς μοῦ ἔχουν ἀναθέσει ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα τώρα νὰ κλέψω κάτι σπουδαῖα ἔγγραφα ἀπὸ τὴν Ἁρμοστεία.

— Δηλαδὴ σοῦ ἀνέθεσαν μιὰ δουλειὰ ἀπὸ κείνη ποὺ μόνον ἐσὺ μπορεῖς νὰ τελειώσῃς.

— Ἄφησε τὶς κολακεῖες, καϋμένε.

— Δὲν εἶναι κολακεῖες Καρολίνα, εἶπε μὲ πειστικότητα ὁ Μαρτίνο. Ἔχω τὴ γνώμη πὼς ὄχι μόνον καμμιὰ γυναίκα, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ ἐπιδεξιώτερος ἄντρας δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ ἁρπάξῃ ἔγγραφα τόσο σοβαρὰ ἀπὸ τὴν Ἁρμοστεία.

— Καὶ ὅμως φίλε μου ! εἶπε ἡ Καρολίνα σκεπτική. Ἔχει περάσει ἕνας μήνας καὶ ὄχι μόνον τὰ ἔγγραφα δὲν ἐπῆρα ἀλλὰ δὲν ξέρω οὔτε σὲ ποιὸ μέρος τὰ ἔχουν κρυμμένα.

— Πῶς συμβαίνει αὐτό; ρώτησε ἔκπληκτος ὁ Μαρτίνο.

— Φαίνεται ὅτι ὁ διάβολος ὁ ἴδιος τὰ ἔχει κρύψει ἀλλοιῶς δὲν ἐξηγεῖται. Φαντάσου ὅτι τρεῖς νύχτες συνέχεια τώρα κατόρθωσα νὰ κρυφτῶ μέσα, ἔψαξα κάθε γωνία, κάθε γραφεῖο καὶ τὰ ἔγγραφα εἶναι ἀδύνατον νὰ βρεθοῦν.

Ὁ Μαρτίνο ἔμεινε σιωπηλός. Ἡ Καρολίνα κάτι ἤθελε νὰ πῆ ἀκόμη ἀλλ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ ὁ ἀρχηγὸς φάνηκε.

Προχώρησε πρὸς τὸν Μαρτίνο καὶ δίνοντάς του ἕνα φάκελο καὶ ἕναν ἄλλο στὴ Καρολίνα τοῦ εἶπε:

— Φρόντισε νὰ ἔρθῃς σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Τεβφήκ· αὐτὸς θὰ δώσῃ ὁδηγίας καὶ στοὺς δυό σας. Φρόντισε πάντως νὰ κατατοπίσῃ καὶ τοὺς ἄλλους συντρόφους. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι ἀπὸ σήμερα τίθεσθε ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Τεβφήκ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'
Η ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ

Μέσα στὸ μικρὸ σαλονάκι τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ἀργυροπούλου, ἦσαν μαζεμένοι ὁ ὁ γερο-Ἀργυρόπουλος, ἡ γυναίκα του, ἡ μητέρα του καὶ ἡ Ζαχρὲ μὲ τὴν μητέρα της κι' ἄκουγαν τὴ θλιβερὴ διήγησι τῆς Χρύσας.

Δάκρυα κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια ὅλων.

— Εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου, μουρμούρισε ἡ γιαγιὰ τῆς Χρύσας κάνοντας τὸ σταυρό της.

Κανεῖς τους δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐνικώντουσαν παντοῦ, ὅτι ὑποχωροῦσαν, ὅτι σκόρπιζαν.

Κι' ἀκόμα πιὸ πολύ, κανεῖς τους δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῆ ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐπλησίαζαν πρὸς τὴ Σμύρνη, σφάζοντας, καίοντας καὶ ἐρημώνοντας παντοῦ ἀπ' ὅπου περνοῦσαν.

Μέσα στὸ μυαλό τους ξυπνοῦσαν ἀναμνήσεις παλιές, ἀναμνήσεις φρίκης καὶ ὀλέθρου.

Ἤξεραν καλὰ τί θὰ πῆ Τοῦρκος, τί θὰ πῆ σκλαβιά.

Ἔξαφνα χτύποι ἀκούστηκαν στὴν ἐξώπορτα.

Κυττάχθηκαν τρομαγμένοι.

Χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, ὁ νοῦς τους ἐπήγαινε στὸ κακό.

Ἡ ὑπηρέτρια ἔτρεξε ν' ἀνοίξῃ καὶ σὲ λίγο μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι ὁ Γιῶργος.

Φοροῦσε ἀκόμη τὴ στρατιωτική του στολή — κουρέλι πιὰ ἀπὸ τὶς μάχες τόσων ἡμερῶν — καὶ στὸ χλωμό, ἀδυνατισμένο του πρόσωπο καθρεφτιζότανε ὅλη ἡ ἀγωνία τῆς ψυχῆς του, ὅλη ἡ φρίκη τῶν σκηνῶν ποὺ ἀντίκρυσε...

Μόλις τὸν εἶδαν πετάχθηκαν ὅλοι ἐπάνω καὶ τὸν περιεκύκλωσαν